

Algemeen overleg commissie I&M asbest, 2 februari 2012, inbreng SP

We spreken vandaag met de staatssecretaris van websites en folders, van handboeken en volgsystemen. De SP-fractie zou liever zien dat de naam Atsma een siddering veroorzaakt in de gelederen van malafide asbestverwijderaars, bij certificerende instellingen die half werk doen en bij lakse besturen van scholen en woningcorporaties. Hoe lang wil de staatssecretaris nog volharden in zijn houding “anderen zijn verantwoordelijk en ik doe mijn best om hen te motiveren en informeren”?

TNO heeft in 1999 onderzoek gedaan naar de risico's van asbest in onderwijsgebouwen¹. In de rapportage wordt aangegeven dat de kans op asbestblootstelling boven het verwaarloosbaar risiconiveau in scholen 0,3% tot 0,6% bedraagt. Aanleiding was de motie Poppe-Schreijer-Pierik. Het nog zeer incomplete overzicht van december 2011 van de scholen waar een asbestinventarisatie is uitgevoerd laat zien dat daar in bijna 40% sprake blijkt te zijn van een acuut risico. Dus geen 0,3 tot 0,6%, maar 40%! Hoe is dit mogelijk, zijn we destijds voor de gek gehouden??

Bij 43 scholen waar de inventarisatie een acuut risico opleverde is de sanering nog niet gestart. Mag ik de staatssecretaris herinneren aan zijn eigen woorden van april vorig jaar: “Welnu, als er sprake is van een risicovolle situatie, moeten wij onmiddellijk tot actie overgaan.” Als we de enquête en de non-respons extrapoleren naar het totale bestand dan is conclusie van de SP dat per 1 december 2011 pas 25% van de scholen aan de verplichting voldaan heeft. Hoe kan de staatssecretaris dan in zijn brief schrijven: het gaat iets langer duren, maar we zijn hartstikke lekker bezig!

Als ik het percentage “acuut risico” extrapoleer naar alle scholen, dan zijn er nog ongeveer 1.400 scholen waar kinderen en leerkrachten direct gevaar lopen, zonder dat er ook nog maar iets tegen ondernomen is. Staatssecretaris: dat is toch volslagen onverantwoordelijk? Deze uitkomst onderstreept dat er een wettelijke inventarisatieplicht moet komen, inclusief sancties tegen ontduiking. Niet alleen voor scholen, maar ook voor andere gebouwen, gebouwd voor 1994. En als er bij zo'n inventarisatie acute risico's worden opgespoord, dan dienen die op de kortst mogelijke termijn gesaneerd te worden. Graag een reactie, anders overweeg ik op dit punt opnieuw een motie.

In september 2011 stelde ik vragen over de sanering van de scholen de Boemerang en De Ploegschaar in Zaanstad, die zó slecht is uitgevoerd, dat hij overgedaan moest worden. De ss antwoordde dat er een strafrechtelijk onderzoek is gestart tegen het bedrijf. Wat was de uitkomst en als het onderzoek nog loopt: kunnen we tzt geïnformeerd worden over de uitkomst en de conclusies die de ss daaraan verbindt?

De staatssecretaris schrijft deze week dat met de publicatie van het Handboek Asbest van Aedes voldaan is aan de informatieplicht van de woningcorporaties. Hoezo

¹ Zie antwoord minister VROM d.d. 16jun2008 op SV Poppe.

staatssecretaris? Wat gebeurt er als een woningcorporatie zijn huurders niet fatsoenlijk voorlicht? Een buurtcomité uit de Amersfoortse wijk Jeruzalem overhandigde ons deze week een zwartboek over de asbestsanering in hun wijk, dat niet vrolijk stemt. Kunnen deze bewoners nog enige steun van de staatssecretaris milieu verwachten, of moeten ze het doen met een folder en een schouderklopje?

De staatssecretaris wil alle asbest in 2024 van het dak af. Maar dat is een wens zonder enige vorm van verplichting, zo bleek bij het debat van 7 april vorig jaar. Inmiddels is er al weer bijna een jaar verstreken en ik vraag aan de staatssecretaris: hoeveel procent van de daken is dit jaar gesaneerd? Als we ieder jaar een gelijke inspanning plegen moet er jaarlijks zo'n 8 procent vervangen worden? Is dat percentage gehaald? Wat is de conclusie van de staatssecretaris als we achter liggen op de planning?

De SP-fractie zou het overigens zeer positief vinden als de combinatie van asbestsanering en aanleg van zonnepanelen op daken fiscaal gestimuleerd wordt? Ik begrijp dat de staatssecretaris dat wil regelen voor de daken van boerenschuren. Die regeling gaat dan neem ik aan toch ook gelden voor andere eigenaren van gebouwen met asbestcementdaken, zoals woningcorporaties?

Ik heb vorig jaar ook schriftelijke vragen gesteld nav de uitspraak van het gerechtshof Arnhem inzake de aansprakelijkheid van Eternit voor de gezondheidsschade door blootstelling aan asbest, omdat het bedrijf belanghebbenden nooit goed geïnformeerd heeft over de risico's. De ss antwoordde in oktober dat hij in het licht van de uitspraak de landsadvocaat nader onderzoek zal laten doen. Wat heeft dat onderzoek opgeleverd?

Dan heb ik in juni vorig jaar vragen gesteld over de uitvoering van de schadevergoedingsregelingen voor asbestslachtoffers, met de afkortingen TAS en TNS. De ss antwoordde² dat hij in overleg met zijn collega's van SZW en V&J zou bekijken hoe de uitvoeringspraktijk verbeterd kan worden, dan wel de regelgeving moet worden aangepast. Ook hier is mijn vraag: hoe staat het ermee?

Asbestverwijderingsbedrijven die er een zootje van maken moeten zo snel mogelijk van de markt gehaald worden. Het is positief dat per 1 februari –gisteren dus- certificerende instellingen verplicht zijn om het certificaat bij ernstige overtredingen van de wet in te trekken.

Wat gebeurt er met de bedrijven die de afgelopen periode zware overtredingen begaan hebben, komen die ook op de zwarte lijst?

² “Ik zal daarom laten onderzoeken of er voorafgaand aan de indiening van de aanvraag verbeteringen mogelijk zijn waarmee de kans verkleind wordt dat er afwijzende beschikkingen worden gegeven op beide ingediende aanvragen. Indien blijkt dat deze maatregelen in de uitvoeringspraktijk het probleem van de dubbele rechtsgang niet oplossen, zal ik in overleg met de collega's van V&J en SZW bekijken of aanpassing van de regelgeving nodig is om dit probleem op te lossen.”

Paulus Jansen, woordvoerder milieu SP Tweede-Kamerfractie.